گزارش

رسول سلیمانی

«جوان» دستاوردهای اقتصادی سفر رئیس‌جمهور به خوزستان را واکاوی می‌کند

آورده‌های دولت در سفر به سرزمین نخل و آفتاب

رئیس‌جمهور در جریان سفر به خوزستان، در جمع کارگران شرکت هفت‌تپه حضور یافت و چندین پروژه آبرسانی، ریلی، نیروگاهی و تولیدی را به بهره‌برداری رساند

سیدابراهیم رئیسی صبح روز پنج‌شنبه در چهارمین مقصد از دور دوم سفرهای استانی به خوزستان سفر کرد. در این سفر علاوه بر دیدارهای مردمی، نشست با نخبگان، بزرگان عشایر و اهالی تولید و صنعت، پروژه‌های بزرگ نیروگاهی، پالایشگاهی، محیط‌زیستی و ریلی به بهره‌برداری رسید. سفر رئیس‌جمهور به خوزستان را می‌توان با هدف نمایش تلاش‌های دولت برای بهبود شرایط زندگی و زیرساخت‌های این استان تلقی کرد چه آنکه پیش از این وعده داده بود با وجود چالش‌های اقتصادی و اجتماعی پیش‌روی کشور به مشکلات زیرساختی استان خوزستان به سرعت رسیدگی خواهد کرد. روز پنج‌شنبه نیز در اجتماع مردم اهواز نیز مجدد تأکید کرد «به عهد خود با شما وفا دارم».

خوزستان به دلیل ضعف عملکرد دولت‌های سابق و البته درگیر بودن در خط مقدم دفاع مقدس به صورت ویژه مورد توجه دولت سیزدهم قرار داشته است و شاهد این ماجرا مقصد اول سفر رئیسی بعد از پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری به این استان بود. در این سفر که در تاریخ پنجم شهریور سال ۱۴۰۰ انجام شد. وعده‌های حل مشکلات آب، برق و کشاورزی استان و تعیین زمان برای رفع این مشکلات داده شد که بعد از دو سال عمده آنها انجام شده است که برای مثال می‌توان به بیمارستان بهمهان، بیمارستان طالقانی آبادان، افزایش ظرفیت‌های کشاورزی استان خوزستان، پروژه‌های نفتی، تولید برق و آبرسانی اشاره کرد.

یکی از مهم‌ترین چالش‌های این استان در سال‌های اخیر مشکلات آبی بوده است، استان خوزستان با وجود منابع فراوان آبی و ذخایر استراتژیک دچار مشکل کم‌آبی شد تا جایی که روستاییان در زراعت و دامداری به مشکل خوردند و در شهرها نیز بعضاً آب جیره بندی می‌شد. براساس آمار سازمان هواشناسی، خوزستان در نیم قرن اخیر شاهد کمترین حجم بارش بوده است که باعث شده سطح آب سدها و رودخانه‌ها کاهش داشته باشد. ساخت سدهای بزرگ و کوچک نیز بدون توجه به نیاز و ظرفیت منطقه، علاوه بر افزایش فشار بر منابع آب، باعث کاهش جریان رودخانه‌ها و تغییر شرایط اکولوژیک منطقه شده است. به عنوان مثال، سد گتوند با اشتباهات مهندسی و جانمایی باعث از بین رفتن زمین‌های کشاورزی و افزایش ۲۵ درصدی شوری آب کارون شده است. این مشکلات باعث شد تا اولاً راهکارهایی برای آب آشامیدنی مطرح شود، همچنین برداشت اصولی از منابع آبی مورد توجه قرار گیرد.

در راستای افزایش کیفیت سطح زندگی شهری و ارتقای میزان آب در بستر اقتصاد روستایی طرح‌هایی توسط دولت تعریف شد که بیشتر آنها امروز به مرحله افتتاح رسیده‌اند. برای نمونه احداث تأسیسات آب شیرین‌کن با ظرفیت ۴۵ هزار مترمکعب در شبانه روز در شهرهای آبادان، خرمشهر و امیدیه و طرح آبرسانی غدیر به شهرهای اهواز، آبادان، خرمشهر و شادگان، انتقال آب به ۶ هزار هکتار اراضی دشت لالی و بهره‌برداری از ۱۷۴ طرح جهاد آبرسانی روستایی از این دست امور بود.

خوزستان به همراه چند استان دیگر مانند کرمان و یزد از گرم‌ترین قسمت‌های کشور به خصوص در تابستان است با این تفاوت که استان خوزستان به دلیل همجواری با دریا امکان کاهش دما با کولرهای آبی معمول را ندارد و نیاز به کولرهای گازی دارد. این نوع کولرها به سبب مصرف برق بیش از حد خود همیشه یکی از تهدیدکنندگان منابع برقی استان بوده‌اند اما تجربه و حضور در این استان به همه ثابت کرده است که بدون این نوع از سرمایش امکان زیست تقریباً متوقف می‌شود لذا دولت در اقدامی پیش‌دستانه جهت رفاه حال مردم استان در بخش‌هایی که نیاز به افزایش ظرفیت‌های انرژی بوده است سرمایه‌گذاری کرده که از جمله آنها افتتاح ۲۷ پروژه انتقال و فوق توزیع برق در استان، بهره‌برداری از نیروگاه گازی دو کوهه به ظرفیت ۳۰۷ مگاوات در اندیمشک و واحد بخار غرب کارون با ظرفیت ۱۹۶ مگاوات در اهواز است. یکی از موارد فوق‌العاده مهم در استان خوزستان مسئله فاضلاب اهواز است که دلیل مشکلات زیست‌محیطی در استان بود و روی کیفیت آب و سلامت شهروندان تأثیر مستقیم داشت. اهواز به عنوان مرکز استان خوزستان، با چالش‌های زیادی در زمینه تصفیه و جمع‌آوری فاضلاب روبه‌رو است که ریشه در ناکارآمدی چندین دولت در این استان دارد. پروژه اجرای فاضلاب شهر اهواز از سال ۱۳۷۱ آغاز شده و تا سال ۱۴۰۰ قریب به ۳۱ درصد پیشرفت داشت که با روی کار آمدن دولت سیزدهم تکمیل این پروژه شتاب قابل توجهی داشته و پیشرفت فیزیکی روز پروژه به حدود ۵۴/۵ درصد رسیده است. در حال حاضر قریب به ۲۰۰ جبهه کاری همزمان در شهر اهواز مشغول کار هستند. این پروژه نزدیک به ۳۰ سال، ۳۱ درصد پیشرفت داشته است و در عرض یک سال‌ونیم اخیر ۲۳ درصد پیشرفت را تجربه می‌کند.

در حال حاضر حجم زیادی گاز در استان خوزستان فلر می‌شود. در عین حال به لحاظ عملیاتی نمی‌توان و نباید از سوختن تمامی گازهای فلر جلوگیری کرد. به این اعتبار عملاً سوزاندن حدود ۴ تا ۵ میلیون متر مکعب گاز در روز در کل کشور به دلیل الزامات عملیاتی اجتناب‌ناپذیر است. گاز فلر گاز طبیعی است که در سایت‌های تولید نفت و گاز سوزانده یا تخلیه می‌شود، اغلب به دلیل نبود زیرساخت یا انگیزه‌های اقتصادی برای جذب و استفاده از آن گاز شعله‌ور منبع اصلی انتشار گازهای گلخانه‌ای، آلودگی هوا و اتلاف منابع انرژی بوده است.

براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA)، گاز فلر باعث سوختن ۲۷۰ میلیون تن CO_2 و نزدیک به ۸ میلیون تن متان در سال ۲۰۲۱ بوده است که معادل حدود ۰/۶ درصد از انتشار گازهای گلخانه‌ای انسانی در جهان است. فلر نه تنها برای آب و هوای جهانی، بلکه برای محیط محلی نیز یک معضل است. این فرآیند در پتروشیمی‌ها باعث ایجاد آلودگی هوا و صوت نیز می‌شود که می‌تواند به سلامت و رفاه خانوار مجاور آسیب برساند. فلرینگ ترکیبات آلی فرار مانند بنزن و نفتالین را منتشر می‌کند که می‌تواند باعث سردرد، لرزش، ضربان قلب نامنظم، سرطان، آسیب چشم و کبد شود. و شعله‌ور شدن آن همچنین ذرات ریز را منتشر می‌کند که می‌تواند باعث مشکلات تنفسی، بیماری‌های تنفسی، بیماری قلبی و چگونه انجام می‌شود و چه کسانی از آن سود می‌برند، می‌تواند اثرات فوق‌العاده مثبتی داشته باشد. کشاورزی می‌تواند امنیت غذایی، تولید و درآمد، و حفظ فرهنگ را برای جوامع بومی استان افزایش دهد. همچنین می‌تواند انسجام اجتماعی، همکاری، همبستگی و هویت را در میان گروه‌های مختلف تقویت کند.

بنابر این، اتخاذ رویکردی جامع و مشارکتی برای کشاورزی در مناطق بومی که به حقوق و منافع مردم بومی احترام می‌گذارد و از میراث طبیعی و فرهنگی آنها محافظت می‌کند و اهمیت بالایی دارد. دولت نیز برای ارتقای سطح کشاورزی و توسعه منطقه‌ای افزایش ۴۰۰ درصدی برنامه کشت قراردادی استان از ۶۸ هزار و ۷۷۱ هکتار به ۳۴۴ هزار هکتار، افزایش حدود ۴۸ درصدی در طرح جهش تولید دیم‌زارهای استان از ۵۴ هزار و ۶۲۰ هکتار به بیش از ۱۰۵ هزار هکتار، افزایش ۲۲ درصدی در تولید تخم مرغ استان از ۱۱ هزار و ۳۰۰ تن به ۱۳ هزار و ۸۰۰ تن و چندین طرح دیگر کشاورزی را اجرایی کرده است.

در بین طرح‌های به سرانجام رسیده که ظرفیت‌های استانی را با موفقیت‌های قابل قبولی مواجه کرده است، بخش‌هایی نیز به شدت نیاز به توجه دارند و اجرا نشدن آنها باعث مهاجرت مردم از مناطق مرزی و بحران‌های امنیتی برای کشور است. نهضت مسکن ملی در استان خوزستان با ۸ هزار و ۵۰۰ واحد در حال ساخت نیاز به رسیدگی عاجل دارد. چراکه جمعیت جوان استان همانند کل کشور از مسکن با قیمت متناسب با درآمد برخوردار نیستند و همین موضوع سبب ایجاد شکاف‌های سیاسی میان اهالی و دولت شده است. با وجود اینکه ظرفیت سرزمینی برای اعطای زمین به مردم و به خصوص جوانان وجود دارد و کمبود منابع در ساخت مسکن نیز به وضوح دیده می‌شود اما اقدامی برای تحویل زمین به مردم مشاهده نمی‌شود. البته کارشناسان مشکلات زیرساختی آینده شهری را برای عدم اعطای این نوع تسهیلات سبب مخالفت دولت می‌دانند اما این مهم امروز با فشار جمعیتی نسل جوان و عدم امکان ازدواج به سبب مشکلات مسکن مناسب بر همه چیز اولویت دارد.

سفر لازم است اما کافی نیست

سیدعلی موسوی کنشگر اجتماعی به «جوان» می‌گوید: «نباید اهمیت سفرهای استانی رئیس‌جمهور را نادیده بگیریم. این دقیقاً یکی از مصادیق مردمی بودن است. خاطرمان است رهبر معظم انقلاب ششم شهریور ۱۴۰۰ در اولین دیدار هیئت دولت سیزدهم فرمودند یکی از جلوه‌های مردمی بودن همین رفتن به میان مردم و شنیدن بی‌واسطه صحبت‌های مردم است.» وی می‌افزاید: «البته رهبر انقلاب در همان دیدار که از قضا یک روز پس از سفر رئیسی به خوزستان صورت گرفته بود، خطاب به دولت فرمودند به قول‌هایی که در خوزستان به مردم دادند، دقت کنند تا این قول‌ها تحقق پیدا کند، این یک کار لازم است و انتظار می‌رود دولت سیدابراهیم رئیسی نسبت به آن توجه ویژه داشته باشد. البته خداروشکر در برخی حوزه‌ها شاهد تحرکاتی هستیم و امیدواریم این روند با سرعت و عزم بیشتری طی شود.»

موسوی تصریح می‌کند: «بیانات رهبر حکیم انقلاب در همان جلسه یک منشور روشن و دقیق است. ایشان به نکته مهم دیگری درباره «گذر شتابان زمان» اشاره کردند. الان که باهم صحبت می‌کنیم حدود ۲۰ ماه از عمر دولت می‌گذرد بنابراین دولت زمان زیادی ندارد و باید با قدرت و دقت و البته سریع نسبت به رفع مشکلات مردم اقدام کند چه آنکه به گفته رهبری، وقت متعلق به مردم و اسلام است و نباید تضییع شود. البته می‌دانیم که همه امکانات حکومتی در اختیار دولت است و دولت هم به اندازه کافی اختیارات دارد بنابراین باید با پرهیز از حاشیه‌ها و حاشیه‌سازی‌ها نسبت به رفع مشکلات اقدام کند.» وی تأکید می‌کند: «سفرهای استانی و دیدار با مردم یک امری لازم است ولی کافی نیست. لازم از آن جهت که با سفر میدانی می‌توان بدون واسطه به مشکلات مردم پی‌برد و از نسخه‌پیچی در پشت اتاق‌های پاستور برای کل کشور پرهیز کرد اما کافی نیست چون اگر مصوبات و وعده‌های سفرهای پیشین تحقق پیدا نکند منجر به ایجاد نارضایتی مردم می‌شود و طبعاً سفر برای سفر دردی را دوا نمی‌کند.»

موسوی می‌افزاید: «دولت باید گزارش عملکرد خود را صادقانه به مردم بدهد. رهبر انقلاب در همان دیدار به دولت توصیه می‌کنند در جایی که خطا اتفاق می‌افتد از مردم عذرخواهی کنید و گزارش خدمات خودتان را هم صادقانه، بدون مبالغه و بدون بزرگ‌نمایی به مردم بدهید، این کارها مردمی بودن است.» وی می‌گوید: «البته ایشان به عدالت‌ورزی هم اشاره کردند و باید مورد توجه قرار گیرد. توجه رئیس‌جمهور به استان خوزستان را می‌توان در راستای همین عدالت ورزی دانست اما باید توجه داشته باشیم که در توزیع امکانات هم عادلانه رفتار شود و منابع و امکانات به صورت عادلانه بین همه مردم کشور توزیع شود».

جمع بندی

به نظر می‌رسد سفرهای استانی رئیس‌جمهور یکی از متغیرهای حذف فاصله دولت و ملت بوده و می‌تواند منجر به درک صحیح مشکلات مناطق مختلف شود و طبعاً نسبت به حل مشکل هر منطقه، متناسب با آن راهکار ارائه شود. از طرفی بی‌توجهی دولت به تحقق وعده‌های سفرهای قبلی یکی از پاشنه آشیل‌های سفرهای استانی است و می‌تواند آن را تحت‌الشعاع قرار دهد.

نگاه

قدردانی رئیسی از کارگران و مدیران شرکت هفت‌تپه

سیدابراهیم رئیسی بعد از ظهرروز پنج‌شنبه در ادامه برنامه‌های سفر دولت مردمی به استان خوزستان، پس از افتتاح خط دوم قطار اندیمشک- اهواز و در مسیر بازگشت از این خط ریلی هنگامی که از حضور کارگران شرکت هفت‌تپه در ایستگاه این منطقه مطلع شد، دستور توقف قطار را صادر کرد و با حضور در میان کارگران، با آنان به گفت‌وگو پرداخت و از مشکلات و مطالبات آنها بدون واسطه مطلع شد. رئیس‌جمهور در ادامه با قدردانی از همه کارگران، مدیران و کسانی که با دلسوزی تلاش کردند مجموعه نیشکر هفت‌تپه متوقف و تعطیل نشده و در مدار تولید باقی بماند، گفت: وضعیت کلی شرکت هفت‌تپه با توجه به چالش‌های سالیان اخیر، با کمک خود شما کارگران رو به رشد و پیشرفت بوده و امروز علاوه بر بهبود وضعیت مدیریتی، شرکت در مدار تولید قرار گرفته و حجم تولیدات آن افزایش نیز یافته است. رئیسی با بیان اینکه مسئله اول امروز کشور تولید بوده و تداوم روند پیشرفت کشور در گرو رونق تولید است، اظهار داشت: مجموعه هفت‌تپه زمینه و ظرفیت خوبی برای توسعه، ایجاد اشتغال و افزایش تولید دارد و این مسئله حتماً پیگیری خواهد شد تا به رفع مشکلات بیکاری منطقه نیز کمک کند.

موسوی، کنشگر اجتماعی: رهبر انقلاب در دیدار ششم شهریور ۱۴۰۰ هیئت دولت که از قضا یک روز پس از سفر رئیسی به خوزستان صورت گرفته بود، خطاب به دولت فرمودند به قول‌هایی که در خوزستان به مردم دادند، دقت کنند تا این قول‌ها تحقق پیدا کند، این یک کار لازم است و انتظار می‌رود دولت سیدابراهیم رئیسی نسبت به آن توجه ویژه داشته باشد. البته خداروشکر در برخی حوزه‌ها شاهد تحرکاتی هستیم و امیدواریم این روند با سرعت و عزم بیشتری طی شود

فراسو

۱۲ ظرفیت اقتصادی استان خوزستان

استان خوزستان دارای ویژگی‌های خاصی است که در کمتر استانی از کشورمان چنین ویژگی‌هایی وجود دارد و همین ویژگی‌ها باعث وجه تمایز خوزستان شده و فرصت‌های مناسبی را فراهم آورده است تا سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی برای سرمایه‌گذاری از این فرصت‌ها استفاده کنند؛ بخشی از این ظرفیت‌ها به گواه درگاه اطلاع‌رسانی استانداری خوزستان عبارت‌اند از:

۱- منابع نفت و گاز

خوزستان رتبه اول را در کشور داراست که می‌توان با ایجاد مجتمع‌های پتروشیمی و پالایشگاهی کوچک زمینه ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب و پایدار را ایجاد کرد. در این خصوص منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر از فاکتورهای مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران (داخلی و خارجی) برخوردار است که دسترسی این منطقه به آب‌های آزاد اولویت خاص خود را به این موضوع بخشیده است.

۲- تأسیسات فولادی و ذوب آهن

استان خوزستان رتبه دوم را در صنایع فولاد و آهن در کشور داراست که سرمایه‌گذاری در احداث کارگاه‌های مدرن و سایر صنایع مصرف کننده تولیدات صنایع مذکور باعث ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و حفظ وضع موجود می‌شود.

۳- کشت و صنعت‌های مختلف

مزارع کشت و صنعت‌های متعدد نیشکر و غیر نیشکری در سطح استان شرایط لازم را برای ایجاد واحدهای تولید و کاغذ سازی، نئوپان و فیبر فشرده، خوراک دام، الکل سازی، تولید سرکه، تولید قارچ از باگاس نیشکر و کارخانجات دستمال کاغذی مهیا کرده است.

۴- رودخانه‌های پر آب

یک سوم از آب‌های جاری کشور در این استان جریان دارد. از این امتیاز می‌توان در جهت سرمایه‌گذاری در امر کشاورزی، تحصیل برق، حمل و نقل، شیلات و گردشگری استفاده و سرمایه‌گذاران را در این امر ترغیب کرد. اجرای پروژه‌های تأمین آب اراضی غرب حوزه کرخه از محل سد کرخه، پتانسیل بالایی را جهت ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و همچنین احداث واحدهای تولیدی کشاورزی فراهم آورده است.

۵- دسترسی به آب‌های آزاد و بین‌المللی

ارتباط این استان با جهان خارج از این طریق حاصل شده است و نتیجه آن ایجاد بنادر بزرگی همچون بندر خرمشهر، بندر آبادان، بندر امام خمینی(ره) و بندر ماهشهر بوده که علاوه بر استان پتانسیل مناسبی را برای کشور ایجاد کرده است.

۶- امکانات زیربنایی

شبکه منظم و گسترده حمل ونقل به عنوان اساس تجارت در این استان مهیاست. وجود اتوبان‌های احداثی، راه‌آهن و فرودگاه‌ها و بنادر از لازمه‌های سرمایه‌گذاری محسوب می‌شوند که این استان از آنها برخوردار است. از طرف دیگر چنانچه طرح اتصال راه‌آهن خرمشهر به شهر بصره در کشور عراق به اجرا درآید باعث خواهد شد تا از این طریق استان با عراق و کشور سوریه و نهایتاً به دریای مدیترانه متصل شود و امکانات لازم برای صادرات و ارائه خدمات به اروپا از این طریق فراهم آید.

۷- همجواری با بازارهای مصرف جهانی

وجود شرایط نامطلوب آب و هوایی در کشورهای همجوار (حاشیه خلیج فارس) زمینه‌های لازم برای جذب سرمایه‌گذاری در امور کشاورزی و صنعتی در استان خوزستان فراهم است.

۸- کشاورزی

استان خوزستان از جهت پتانسیل و قابلیت‌های کشاورزی در کشور بی‌نظیر و در دنیا ممتاز است. متوسط حجم آورد سالیانه آب‌های آن معادل ۳۲ میلیارد متر مکعب (یک سوم آب‌های جاری کشور) است. گفته می‌شود از مجموع آب‌های استان ۱۹/۸ میلیارد متر مکعب آن در کشاورزی و شیلات استفاده خواهد شد که بیش از دو برابر مصرف فعلی است. سطح زیر کشت آبی استان سالیانه به ۱/۳ میلیون هکتار حدود دو برابر فعلی قابل گسترش است و به یمن شرایط اقلیمی‌اش تا سه کشت در سال امکان دارد و توانسته یا می‌تواند قطب تولید شکر، گندم، ذرت، روغن، خرما، مرکبات، گل و گیاه، شیر، گوشت، ماهی و میگوی کشور باشد. گفته می‌شود این استان می‌تواند توانایی ۲۶ درصد توسعه آتی کشاورزی کشور را یک‌جا به عهده بگیرد و ۲۳/۵ میلیون تن تولیدات زراعی و باغی داشته باشد و فرآورده‌های دامی و شیلاتی آن دو تا ۹ برابر شرایط فعلی باشد. در این گزارش سعی شده است اهم فعالیت‌ها و اقدامات سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان خوزستان اجمالاً مورد بررسی قرار گیرد.

خوزستان از حیث زمین و مرغوبیت خاک و حاصلخیزی، یکی از بهترین جلگه‌های ایران است که گاهی به دلیل ویژگی‌های آب و هوایی می‌توان در سال دو بار محصول را در آن تولید کرد. فراوانی آب، وسعت و باروری خاک و تنوع طبیعی، این دیار را به جلگه‌ای زرخیز و پربرکت تبدیل کرده است که در صورت استفاده صحیح و برنامه‌ریزی‌های کشاورزی مکانیزه به تنهایی می‌تواند کشور را به لحاظ فرآورده‌های کشاورزی تأمین کند و آنچه تاکنون در این استان به دست آمده با برخورداری از همان روش سنتی است که اگر بهره‌گیری صحیح از این امر صورت پذیرد، به‌زودی خوزستان نه تنها به «طلای سیاه» (نفت) بلکه به «طلای سبز» (کشاورزی) شهرت خواهد یافت. بی‌شک در کمتر استانی از ایران این همه رودخانه و آب‌های پرخروش و مشرف بر دشت‌های وسیع وجود دارد.

۹- تولید خرما

استان خوزستان بزرگ‌ترین تولید کننده خرما در سطح کشور و سرمایه‌گذاری روی این محصول و صنایع تبدیلی آن از اهمیت بالایی برخوردار است. بنابر نظارت کارشناسی پذیرفته شده بسته به نوع درخت خرما هر درخت سالیانه حدوداً ۲۰ تا ۳۰ کیلو خرما می‌دهد. در حال حاضر ظرفیت تولید خرما در استان معادل ۱۲۰ هزار تن است که در صورت ایجاد اصلاحات لازم در کاشت و داشت و برداشت درآمد و جذب سرمایه و ترغیب سرمایه‌گذاران در هیئت سرمایه‌گذاری ارز فراوانی را نصیب کشور خواهد داشت.

۱۰- زمین‌های لازم برای پرورش ماهی و میگو

امکانات پرورش و تنوع آبزیان شامل ماهی‌های سردابی، گرم آبی و میگوهای پرورشی در آب‌های شیرین و امکانات سرمایه‌گذاری در طرح‌های جانبی این فعالیت‌ها استعداد خاصی را به این استان بخشیده است.

۱۱- صنعت توریسم و گردشگری

استان خوزستان با دارا بودن آثاری با قدمت بیش از ۱۰ هزار سال قبل از میلاد مسیح (ع) زمین‌های لازم برای سرمایه‌گذاری در امر گردشگری و جهانگردی را داراست وجود آثاری همچون معبد چغازنبیل در شوش، اشکفت سلمان و کول فرح ایذه، کاخ‌های داریوش و خشایار و همچنین تالاب‌های شادگان، هورالعظیم، آبشارها و آسیاب‌های شوشتر و سد شادروان و بند میزان زمین‌های مناسبی را برای باستان شناسان و جهانگردان ایجاد نموده است.

۱۲- سازمان منطقه آزاد تجاری صنعتی اروند (آبادان- خرمشهر)

پس از طی مراحل قانونی و تصویب مجلس، فعالیت خود را رسماً آغاز کرد. این سازمان، شهرهای آبادان را که به دلیل تأسیس پالایشگاه آبادان در سال ۱۹۱۲ میلادی یکی از شهرهای بزرگ صنعتی کشور و خرمشهر را که به دلیل وجود اولین بندر تجاری کشور از دیر باز دارای موقعیتی ممتاز نسبت به سایر نقاط و شهرهای بندری کشور بوده و همچنین جزیره زیبای توریستی مینو را تحت پوشش خود قرار داده و اکنون با تعیین این منطقه با این موقعیت ممتاز به‌عنوان منطقه آزاد تجاری و صنعتی می‌رود تا به بزرگ‌ترین منطقه تجاری و صنعتی و گردشگری. خاورمیانه تبدیل شود.

منطقه آزاد اروند در شمال غربی خلیج فارس به وسعت بیش از ۱۶۵ کیلومتر مربع در محل تلاقی اروندرود و کارون و دارای مرز مشترک با کشورهای عراق و کویت می‌باشد. این منطقه از دیرباز به دلیل وجود آب شیرین رودهای کارون و اروند، امکانات حمل ونقل جاده‌ای، ریلی و دریایی از مناطق مرزی و نفت خیز کشور بوده و منجر به ایجاد اولین پالایشگاه نفتی غرب آسیا و بزرگ‌ترین بندر تجاری کشور شده است. وجود زمین‌های حاصلخیز کشاورزی و صید آبزیان و فرهنگ خاص بازرگانی در مردم از دیگر ویژگی‌های بارز این منطقه است. همچنین زبان و فرهنگ و نسبت‌های خویشاوندی مردم منطقه با کشورهای همجوار نیز از مزیت‌های منحصربه‌فرد این استان است.